

Книжкова графіка — як засіб передавання інформації

Надкернична Т.М., старший викладач,

Романенко А.К., студент гр. ДК-92

Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Україна, м. Київ)

Ключові слова — Графіка, історія розвитку книг.

Анотація — В статті розповідається про історію розвитку, види та актуальність книжкової графіки (ілюстрації) на сьогоднішній день.

Постановка проблеми. Книга — це засіб зберігання інформації, друкована продукція. Але оформлення книги іноді виділяє її на фоні інших. Тим самим більш стилізована та красивіша робота друкарні є об'єктом уваги рядового читача. Іноді навіть обкладинка книги вже відображає характер літературного твору.

Основна частина. Один із засобів сприйняття інформації є зоровий. Коли ми дивимось на знак “ЗАБОРОНЕНО”, то розуміємо що подальший шлях заборонений. Чи коли дивимось уперед, то бачимо перешкоди попереду. Так само й у книгах, читаючи ми розуміємо про що йдеться у книзі. Графіка нам допомагає в цьому.

На початку нашої ери у Європі з'являються книги, схожі на наші сучасні. І одразу найперші твори отримали тогочасну ілюстрацію, схожу на гравірування. Найпопулярнішим видом є ілюстрація. Найголовніша мета ілюстрації є графічне передавання інформації до читача, іноді звичайні малюнки можуть доповнити картину подій, описаних у книзі (рис1.)

Рис.1 Ілюстрація до книги “Гаррі Поттер” художником Джимом Кеєм

Ілюстрація змінювалась разом із художніми течіями у світі (1). Так у епоху панування бароко книгам були притаманні пишні форми та нестандартна кольоровість та динамічність. Тоді як вже через одне століття, у часи панування

модернізму, художнє оформлення книг стало більш стриманим. А на сьогоднішній час серед художників - ілюстраторів панує мінімалістичний стиль, мета якого передання тільки доцільної інформації, без зайвих візерунків.

Ще одним засобом надання структурованості книзі була буквиця (3). Вона використовувалась для відокремлення розділу у стародавніх рукописах та друкованих текстах. На сьогодні її використовують художники чия ідея надати книзі стародавнього виду (рис.2.).

По відношенню до абзацу буквицю відрізняють як буквиця винесена вгору, буквиця втоплена, буквиця обтравлена текстом.

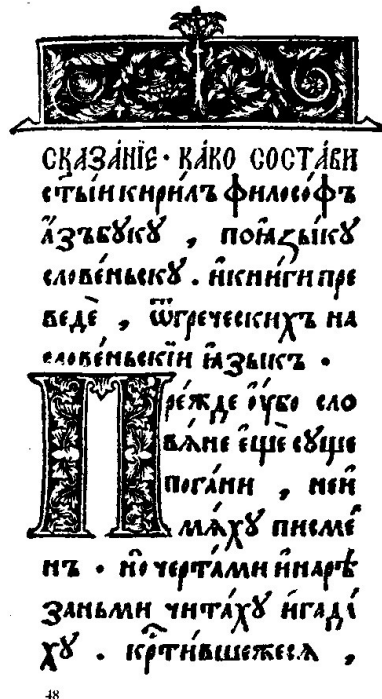

Рис.2 Літера “П” у “Острозькому букварі” означає початок розділу

Ще є прикрасою для початку чи кінця тексту невеликий малюнок чи орнамент, який називають віньеткою (2). Зазвичай сюжетом для вінєток є рослинні мотиви (часто фантастичного й казкового змісту), абстрактні зображення, рідше — зображення людей і тварин. На відміну від ілюстрацій, віньетка жодним чином не повинна відволікати увагу читача від тексту, її завдання — надання книзі художньо-оформленого вигляду. Кажучи сучасною мовою, віньетка — елемент дизайну (рис.3).

Рис.3 Віньетка у кінці сторінки

Також найперше що ми бачимо у книзі — це її обкладинка. Обкладинку використовують для надання книзі яркого кольору, декору, але при цьому зберігати та надавати точну характеристику книзі. Бо наприклад, якщо книга є художнього напрямку на тематику жахів, то добрі малюнки будуть псувати перше враження від книги. Тому можна зробити висновок що обкладинка є презентацією книги для читача.(Рис.4)

Рис.3 Приклад дизайну сучасної обкладинки

У наш час з'явилася нова техніка ілюстрації - комп'ютерна. Вона стала найбільш затребувана. Головна її перевага - це можливість масштабування і певна ступінь мінімалізму. Не втратили актуальності і традиційні техніки (акварель і різні техніки гравюри).

Вибір стилю і техніки залежить від аудиторії на яку розрахована книга.

Наприклад: наукова аудиторія або художня, доросла або дитяча. До кожної аудиторії треба мати свій підхід.

Певну популярність отримала в наш час «мультяшна» ілюстрація. Вона приваблює своєю яскравістю, чітким композиційним рішенням, простою технікою виконання і певною ясністю в відображенні персонажів і навколишнього середовища. Особливо такі ілюстрації привабливі для дитячої аудиторії.

Висновки. Книжкова графіка була і є важливою частиною книгодрукування. Бо вона допомагає краще розуміти текст твору, а у сучасному світі передача інформації графічно має велику перевагу. Бо окрім книг, ілюстрації перейшли і у веб-дизайн, технологічні презентації, форуми та ін.

Бібліографічний список

1. Как иллюстрируется книга — Демосфенова Г. Л. — М.: Академия художеств СССР, 1961 – 63 с.
2. Сокольников М. П. М. В. Маторин. — М.: Гизлегпром, 1948. — 72 с. — (Мастера книжного оформления).
3. Богацький Павло. Мала Літературна Енциклопедія. — Сідней, 2002.